

Nærings- og fiskeridepartementet
postmottak@nfd.dep.no

Deres ref. 22/4241-1

Tromsø, 31.08.22

Hørings svar – Forslag til norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel

Visit Tromsø-Region AS (heretter VTR) takker for mulighet til å gi våre innspill på lovforslaget.

VTR har en ambisiøs, tydelig og forpliktende selskapsstrategi i forhold til bærekraft. Vi har som mål å bli ledende på bærekraftig destinasjonsutvikling. Det er derfor ingen tvil om at vi støtter lovforslagets intensjon om å bekjempe sosial dumping samt å gi norske sjøfolk mer konkurransedyktige betingelser. Likevel frykter vi at slik lovforslaget foreligger, vil det få betydelige negative konsekvenser for Tromsøregionen og resten av havnene i Nord-Norge.

VTR representerer 200 bedrifter innen reiselivsnæringen og nærliggende næringer, og har medlemsbedrifter fra Vesterålen i sør til Sørøya i nord. Som kystsamfunn er det naturlig at en stor del av våre medlemmers aktivitet stammer fra skipsfart.

I den forbindelse ber vi departementet foreta en konsekvensutredning rundt følgende problemstillinger før det fremlagte lovforslaget behandles videre:

Bærekraft og helårsturisme

Reiselivsnæringen er sentral og viktig for hele Tromsøregionen med flere tusen sysselsatte og høy verdiskaping. Som første storby i Norge og den første med cruiseaktivitet, ble Tromsø merket som bærekraftig reisemål i 2019. Det er vi stolte av – og forpliktelsen om å jobbe for å skape en bærekraftig destinasjon, tar vi på alvor. Vi jobber etter prinsippet om trippel verdiskaping (miljø/klima, sosial og økonomisk bærekraft). Vi har i flere år jobbet målrettet for å bli en reiselivsdestinasjon med helårsturisme og i den forbindelse er både cruise og MICE-markedet enormt viktige bidrag til å fylle skuldresesonger med gjester sånn at vi kan sikre trygge helårs arbeidsplasser.

Tromsø har anløp av cruiseskip i alle årets 12 måneder, mange av dem i høst/vinter-halvåret. I tillegg til helårsturisme har vi aktivt jobbet for at cruiseskipene skal ligge lengre til kai slik at gjestene skal få mulighet til å delta på aktiviteter, samt oppleve den arktiske hovedstaden. Generelt har cruiseskipene lang liggetid i Tromsø fordi det er så mange tilgjengelige aktiviteter, og vi opplever i 2022 en økning til 14,5 timer i gjennomsnitt fra 10,5 timer i snitt i 2019.

Vi jobber også for å få flere snuanløp da det gir høyere verdiskaping på reisemålet. Av 176 innmeldte anløp i 2022 har vi totalt 14 snuanløp. 12 av dem er gjennomført. Snuanløp er verdifulle for et reisemål ettersom det betyr at både gjester og crew starter og avslutter reisen på destinasjonen. Det gir rom for flytrafikk inn/ut, hotellovernattinger, bruk av utelivet/sentrumstilbudene, samt transport i tillegg til pre/post-aktiviteter på destinasjonen og i regionen rundt. I tillegg til reiselivsrelaterte tjenester, kjøper også skipene varer og tjenester fra annet næringsliv i regionen. Blant annet er Tromsø stor på fast og flytende avfall.

Når det gjelder transport inn og ut av destinasjonen er Tromsøregionen avhengig av fly og skip. Vi har ikke togforbindelser og kjøretiden er lang. Det ble spesielt tydelig i sommer da flystreiker tok mye tid og sørget for betydelig fall i aktiviteten i reiselivet. Cruiseskipene var ekstra kjærkomne da for reiselivsnæringen.

Investering i infrastruktur

Som Holmefjordutvalget har påpekt er cruise en viktig del av turistnæringen i Norge. Cruise viktig for utviklingen av infrastruktur i havnene, noe som gir positive ringvirkninger også for øvrige fartøystyper utover cruiseskip. Som den største havnen i Nord, er det naturlig å tenke at det må investeres i tilrettelegging for energiomstilling i forhold til blant annet landstrøm. For å gjøre dette må man jo også være trygg på at man har fremtidige kunder.

Fryktede konsekvenser

Dersom det blir et krav om at skip som seiler mer enn halvparten av tiden i norske farvann skal ha norske lønns og arbeidsvilkår, anser vi sannsynligheten for at spesielt cruise til Nord-Norge vil bli kraftig redusert. Trolig vil også bruken av Tromsø som snuhavn for cruise falle mer eller mindre bort. Det vil være svært uheldig med bortfall av cruiseanløp for både reiselivsnæringen og næringslivet for øvrig på reisemålet med tanke på helårlig sysselsetting.

Flere destinasjoner har sammen med cruiserederiene sett på seilingsruter som er tilpasset «slow-steaming». Dette er et vesentlig tiltak for å redusere utslipp fra skip i fart, men også for å buke flere nærliggende destinasjoner. Slik lovforslaget foreligger vil det virke mot bruk av dette og både miljø og destinasjoner vil være tapende parter.

På bakgrunn av de overnevnte punktene kan VTR ikke støtte til lovforslaget slik det ser ut i nåværende form. Lovforslaget vil med begrenset unntak for cruise få store, utilsiktede og uheldige virkninger for ansatte i reiselivet og cruisehavner langs hele kysten i Norge og spesielt Nord Norge slik det fremstår. Vi mener at konsekvensene trenger ytterligere undersøkelser.

Vennlig hilsen

Lone Helle

Reiselivssjef, Visit Tromsø-Region AS